

Melkveehouder Ton Captein en dierenarts Annemiek Veenkamp zijn scherp op de uiergezondheid:

“Iedere koe met uierontsteking is er

Ton Captein verhuisde drie jaar geleden met zijn hele bedrijf naar Biddinghuizen, waar hij ongeveer alles aan zijn management veranderde. Een belangrijk moment dus om de weerstand en uiergezondheid van zijn dieren in de gaten te houden. Sindsdien doen zijn dierenarts Annemiek Veenkamp en hij niet anders. “Hij wil veel melk, maar ook zo min mogelijk problemen.”

Dierenarts Annemiek Veenkamp en Ton Captein kennen elkaar goed en houden elkaar scherp. Het bedrijf is drie jaar geleden binnen het praktijkgebied van Dierenartsenpraktijk Flevoland verhuisd van Zeewolde naar Biddinghuizen, waar Ton 105 melkkoeien houdt en zo'n 90 stuks jongvee. De koppel heeft een hoge productie: gemiddeld 11.000 liter melk per koe per jaar. Ton is naast melkveehouder een topfokker met zijn Caps Mairy Family

en zijn bedrijf is BVD-vrij gecertificeerd en IBR Tankmelk Onverdacht.

Verhuizing

Hoewel het nieuwe bedrijf in Biddinghuizen niet zo ver van het oude in Zeewolde ligt, was de verhuizing een hele verandering. Ton paste namelijk zijn hele bedrijfsmanagement aan. Hij ging van melken in de melkput naar robotmelken, van een dun matje van zaagsel

naar gescheiden mest in de ligboxen en stapte over naar een ander voerstee. En hoewel de aanpassingen verbeteringen waren, staat verandering meestal gelijk aan stress voor de dieren. Het was daarom essentieel om de gezondheid, waaronder de uiergezondheid van de dieren, goed in kaart te brengen en in de gaten te houden. Regelmatig bacteriologisch onderzoek van de tankmelk geeft een goed beeld van mastitisverwekkers op koppelniveau. Ton: “Rondom de verhuizing ben ik daarom begonnen met Tankmelk Uiergezondheid.”

Lage weerstand

Net na de verhuizing zag de veehouder ernstige mastitis bij zijn koeien en de uitslag van Tankmelk Uiergezondheid gaf aan dat er Klebsiella in de tankmelk zat. “De ernstige mastitisgevallen werden waarschijnlijk veroorzaakt door lagere weerstand van de koeien”, verklaart Ton. Daarom keken

Onderzoek op zeven mastitisverwekkers

Tankmelk Uiergezondheid is onderzoek naar mastitisverwekkers via de tankmelk. Het tankmelkmonster dat door de RMO-chauffeur standaard wordt genomen wordt automatisch onderzocht in het laboratorium van de GD. U hoeft hier dus

zelf niets voor te doen. De zeven belangrijkste (groepen) mastitisverwekkers worden volledig automatisch in beeld gebracht, namelijk: *Streptococcus agalactiae*, *Staphylococcus aureus*, omgevingsstreptokokken, *Streptococcus uberis*, *Streptococcus dysgalactiae*, coliformen en *Klebsiella* spp.

Er zijn twee soorten abonnementen:

- Tankmelk Uiergezondheid Standaard
Tien tankmelkuitslagen per jaar.
 - Tankmelk Uiergezondheid Basis
Zes tankmelkuitslagen per jaar.
- Kijk voor meer informatie op onze website, www.gddiergezondheid.nl/uga

Annemiek en Ton samen naar manieren om de weerstand zo snel mogelijk weer te verhogen. En ze waren heel alert: "Als je zo'n tankmelkuitslag krijgt weet je dat je extra oplettend moet zijn als een koe verkeerd is. Je neemt dan ook sneller individuele melkmonsters", zegt Annemiek.

één te veel"

Maatregelen

Ton nam snel maatregelen. De weerstand heeft hij geprobeerd te verhogen door de voeding te optimaliseren. "Ik geef relatief veel krachtvoer, maar zorg daarnaast voor een goede kwaliteit hooi. Dat is essentieel: als de pensgezondheid niet goed is, dan gaat de weerstand direct naar beneden." Ton besteedt veel aandacht aan boxhygiëne: de boxen moeten goed schoon en droog zijn. Het klimaat in de nieuwe stal was al erg goed, maar om in de warme periodes extra ventilatie te krijgen werd alsnog een grote horizontale ventilator aangeschaft. "Dat is ook een voordeel van Tankmelk Uiergezondheid, als een bepaalde mastitisverwekker een keer piekt, dan kan je ook snel praktische maatregelen nemen," zegt Annemiek. "Aan de hand van de uitslag weet je al snel aan welke risicofactoren je moet denken. Zijn het de omgevingskiemen die de infectiedruk verhogen, dan moet je werken aan de hygiëne."

Melkrobot

Voor Ton is de omschakeling naar een melkrobot een goede keuze geweest. "Het is veel flexibeler qua tijd en het is lichamelijk een stuk lichter." Toch heeft hij het er niet minder druk door. "Ik kijk meerdere keren per dag of de melkrobot zijn werk nog goed doet. Een nadeel is wel dat ik nu niet meer elke dag met de uiers in de hand sta, dus ik moet de uiergezondheid op een andere manier controleren." Voor een robotmelker is de informatie uit Tankmelk Uiergezondheid daarom van groot belang, zegt Annemiek. "Als blijkt dat er veel omgevingsstreptokokken of coliformen in de tankmelk aanwezig zijn, dan zou het zinvol zijn om met desinfectiedoekjes te werken in een reguliere melkstal. Dat kan niet met een robot, dus je moet zorgen dat de koeien nog schoner binnenkomen." Naast het gebruik van SensOor levert de melkrobot veel data op. Niet iedereen houdt ervan om data

te analyseren, maar Ton zeker wel. "Ik kijk elke dag naar het (bezoek)gedrag: gezonde dieren moeten goed actief zijn en vaak komen."

Tankmelkonderzoek

Elke keer bekijkt Ton de uitslag van het tankmelkonderzoek aandachtig. Vooral als er iets afwijkends uitkomt, bespreken Annemiek en Ton de laatste uitslag. "Dan heb ik de uitslag al klaarliggen voordat ze komt." Annemiek vult aan: "Helemaal op een groter bedrijf is een accurate monitoring van de uiergezondheid belangrijk. Dit kan efficiënt via tankmelkonderzoek, je weet dan wat er speelt." De uitslagen van Ton zijn de laatste tijd zeer gunstig geweest. Er zitten enkel coliformen in de tankmelk. Annemiek: "Je ziet dat de koeien mooie, schone uiers hebben." Ook de koegebonden

den mastitisverwekker *S. aureus* wordt vanaf het begin van het abonnement al niet gevonden in de tankmelk van Ton. Hij beschikt dan ook over het *S. aureus*-onverdacht Certificaat.

Gezonde dieren

"Elke koe met uierontsteking is er één te veel", vindt Ton. Gezonde uiers zijn voor zijn werkplezier én de melkproductie dan ook essentieel. Annemiek: "Hij wil veel melk, maar ook een goede diergezondheid en zo min mogelijk problemen." De dierenarts hamert niet alleen bij Ton op het belang van tankmelkonderzoek. "Voor alle veehouders is het van toegevoegde waarde." Ton is enthousiast over het tankmelkonderzoek. "Voor mij is het een nuttig, praktisch handvat om in de gaten te houden hoe het gaat. En ik hoef er niets voor te doen. Je bekijkt de uitslag en weet precies wat er speelt."

"Je bekijkt de uitslag en weet precies wat er speelt."

Omdat de melkrobot geen desinfectiedoekjes gebruikt, zoals een veehouder wel doet bij een reguliere melkput, moet Ton ervoor zorgen dat alle koeien helemaal schoon bij de melkmachine komen.